

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет інженерно-технологічний
Кафедра технічного сервісу та галузевого машинобудування

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 14 – Педагогічна практика

(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми **Галузеве машинобудування**

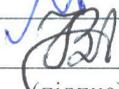
(назва)

за спеціальністю **133 Галузеве машинобудування**

(шифр, назва)

третього (освітньо-наукового рівня) рівня вищої освіти

Розробники:

(підпис)

В'ячеслав ТАРЕЛЬНИК, д.т.н., проф., проф. каф. ТСтаГМ;

Михайло ШУЛЯК, д.т.н., проф., зав. каф. АІ;

Олександр ІВЧЕНКО, к.т.н., доц., зав. каф. ПТС;

(прізвище, ініціали)(вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри технічного сервісу та галузевого машинобудування (назва кафедри)	протокол від 16 вересня 2025 р. №3
	Завідувач кафедри (підпис) <u>Євген КОНОПЛЯНЧЕНКО.</u> (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Михайло ШУЛЯК
(ПІБ)

Декан факультету

(підпис)

Владислав ЗУБКО
(ПІБ)

Рецензія на робочу програму(додається) надана:

Владислав ЗУБКО
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Михайло ДУМАНЧУК
(ПІБ)

Надія БАРАНІК

Зареєстровано в електронній базі: дата: 24.09 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Педагогічна практика		
2.	Факультет/кафедра	Інженерно-технологічний факультет/ кафедра технічного сервісу та галузевого машинобудування		
3.	Статус ОК	<u>Обов'язковий</u>		
4.	Програма/Спеціальність (програми)	Освітньо-наукова програма «Галузеве машинобудування» за спеціальністю 133 Галузеве машинобудування		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)			
6.	Рівень НРК	8 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	Денна 4 семестр, 4 тижні		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	4		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні / семінарські	
		-	-	
10.	Мова навчання	Українська, англійська		
11.	Викладач/ Координатор освітнього компонента	Тарельник В'ячеслав Борисович, д.т.н., професор, професор кафедри технічного сервісу та галузевого машинобудування Години консультацій –понеділок, 10.00 - 12.00, аудиторія 302м Шуляк Михайло Леонідович, д.т.н., професор, завідувач кафедри агроінжинірингу Години консультацій – середа, 10.00 - 12.00, аудиторія 223м Івченко Олександр Володимирович, к.т.н., доцент, завідувач кафедри проектування технічних систем, аудиторія м419а Години консультацій – вівторок, 14.00 - 16.00		
11.1	Контактна інформація	Тарельник В.Б.: viacheclav.tarelnyk@snau.edu.ua Шуляк М.Л.: m.l.shulyak@gmail.com Івченко О.В.: oleksandr.ivchenko@snau.edu.ua		
12.	Загальний опис освітнього компонента	При підготовці докторів філософії з галузевого машинобудування важливим є закріплення отриманих теоретичних знань та практичне вдосконалення педагогічних компетентностей, що відбувається при проходженні педагогічної практики. При проходженні педагогічної практики здобувачі мають можливість оволодіти сучасними методами, формами та засобами навчання, сформувані основні одержаних знань із базових психолого-педагогічних дисциплін професійних навичок та вмінь для вирішення конкретних навчально-виховних завдань при викладанні інженерних дисциплін у вищих навчальних закладах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.		
13.	Мета освітнього компонента	Полягає в поглибленні та закріпленні отриманих аспірантами знань з питань організації і форм здійснення навчального процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять, застосування активних методик викладання професійно-орієнтованих дисциплін за спеціальністю 133 Галузеве машинобудування		
14.	Передумови вивчення	Дисципліна базується на ОК7 «Вступ до викладання та навчання»		

	ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	
15.	Політика академічної доброчесності	<p>Система вимог, які ставляться перед здобувачем вищої освіти під час вивчення освітнього компоненту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проходження студентами етапів оцінювання у встановлені терміни; • виконання і захист письмових та практичних робіт у встановлені терміни; • дотримання при виконанні письмових робіт Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність (https://surl.li/ksidbs); • дотримання здобувачми кодексу академічної доброчесності СНАУ (https://surl.li/yzxgmv). <p>Підготовлені до оцінювання письмові роботи повинні бути оригінальними та виконані самостійно здобувачем вищої освіти. Письмові роботи, які виконані і здані із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на оцінку нижче від отриманого результату. Роботи, які виконані з низьким рівнем унікальності або є копією «чужої» роботи оцінюватимуться на «нуль» з послідуочим виконанням роботи згідно іншого оригінального індивідуального завдання. Передача письмових робіт відбувається після повторного виконання або доопрацювання. Списування із різних джерел інформації (в т.ч. із використанням мобільних девайсів та гаджетів) під час екзаменів заборонено. При виявленні факту списування – робота здобувача анулюється і екзамен складається повторно. Перескладання заліку відбувається із дозволу відділу аспірантури в зазначені терміни після повторного засвоєння матеріалу з освітнього компоненту..</p>
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4988

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента здобувач очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється ДРН
	ПРН2	ПРН10	
ДРН 1. Розробляти та реалізовувати освітній компонент (або його частину) у межах галузевого машинобудування, визначати мету і завдання різних видів навчальних занять, добирати відповідний зміст, форми, методи і засоби освітньої взаємодії зі здобувачами вищої освіти, враховуючи знання зі спеціальності у викладанні, інтегрувати їх у дисципліну	X	X	Індивідуальне завдання
ДРН 2. Підготувати і провести лекційне заняття, практичне (семінарське) заняття з інженерних дисциплін (дотичних до тематики дисертаційної роботи) студентам бакалаврату з використанням різних методів викладання	X	X	Індивідуальне завдання

та форм рефлексії,			
ДРН 3 Працювати у цілеспрямованій взаємодії зі здобувачами освіти, використовуючи інтерактивні методи відповідно до ситуації, а також співпрацювати з різними стейкхолдерами освітнього процесу		X	Індивідуальне завдання

ПРН 2. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми механічної інженерії державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях

ПРН 10. Організувати і здійснювати освітній процес у сфері галузевого машинобудування, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу			Рекомендована література	
	Аудиторна робота		Самостійна робота		
	Лк	П.з / семін.з			Лаб. з.
Складання індивідуального календарного плану походження педагогічної практики на кафедрі				4	5-9,13,16
Ознайомлення з організацією викладання ОК				2	5-9,13,16
Ознайомлення із структурою та змістом програми та силабуса ОК				2	5-9,13,16
Ознайомлення з принципами розробки, структурою та змістом методичних рекомендацій ОК				8	5-9,13,16
Відвідування лекцій і практичних занять провідних викладачів кафедри, обговорення з викладачами використаних методів				40	5-9,13,16
Розробка частини силабуса для ОК дотично до тематики дисертаційної роботи				10	5-9,13,16
Розробка плану та конспекту практичного заняття ОК				16	5-9,13,16, 17
Розробка дидактичного матеріалу для контролю знань (тестів, ситуаційних задач, кейсів) ОК				6	5-9,13,16, 17
Створення мультимедійної презентації лекції ОК. Робота в якості лекційного асистента				8	5-9,13,16
Відпрацювання методики проведення практичних (лабораторних) занять ОК				8	1,2,5-9,13,16
Підготовка, написання, захист звіту				16	1-16
Разом				120	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)
ДРН 1 розробляти та реалізовувати освітній компонент (або його частину) у межах своєї спеціальності, визначати мету і завдання різних видів навчальних занять, добирати відповідний	Пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; частково-пошуковий;	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами з елементами пошукової спрямованості,

зміст, форми, методи і засоби освітньої взаємодії зі здобувачами вищої освіти, враховуючи знання зі спеціальності у викладанні, інтегрувати їх у дисципліну	дослідницький; проблемного викладу	виконання індивідуальних завдань
ДРН 2 підготувати і провести лекційне заняття, практичне (семінарське) заняття з інженерних дисциплін студентам бакалаврату з використанням різних методів викладання та форм рефлексії,	Пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; частково-пошуковий; дослідницький; проблемного викладу	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами з елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань
ДРН 3 працювати у цілеспрямованій взаємодії із студентами, використовуючи інтерактивні методи відповідно до ситуації, а також співпрацювати з різними стейкхолдерами освітнього процесу	Пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; частково-пошуковий; дослідницький; проблемного викладу	Робота з літературними джерелами, електронними ресурсами з елементами пошукової спрямованості, виконання індивідуальних завдань
<i>Всього годин</i>		

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання:

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Виконання індивідуальних завдань	100 балів /100 %	4-й тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<60 балів	60-74 балів	75-89 балів	90-100 балів
Індивідуальне завдання	Вимоги щодо завдання не виконано	Наявні усі складові без детального обґрунтування. Результати навчання не завжди сформулювало відповідно до принципу SMART, інформація щодо методів навчання викладання не структуровано, не продемонстровано відповідність принципу конструктивного узгодження. Результати представлено у відповідному форматі.	Результати навчання сформовано відповідно до принципу SMART, узгоджено з методами викладання, навчання та оцінюванням. Результати представлено у відповідному форматі.	Результати навчання сформовано відповідно до принципу SMART, узгоджено з методами викладання, навчання та оцінюванням. Програма сформована на основі бенчмаркінгу, містить інноваційні практики викладання та навчання, що є результатом досліджень здобувача. Результати представлено у відповідному форматі.
	<60 балів	60-74 балів	75-89 балів	90-100 балів

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усний зворотній зв'язок викладача з рекомендаціями по індивідуальному завданню	1-4 тиждень
2	Презентація індивідуального завдання	4 тиждень

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела:

1. Закон України «Про освіту» // Відомості Верховної Ради України – 2017. – № 2145- VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про вищу освіту» // Відомості Верховної Ради України. –2014. – № 1556- VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанови Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами).
4. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. №266 (зі змінами).
5. Василенко Н.В. Компетентнісний підхід в освіті: реалізація теорії та практики / Н.В. Василенко // Завуч. Усе для роботи. – 2017. – 21-22. – С.36- 73.
6. Стражнікова І. Педагогіка вищої школи: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2018. 120 с.
7. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкіна, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Х. : НФаУ, 2019. 248 с.
8. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: методичний посібник для студентів магістратури. - К.: Центр навчальної літератури, 2018. 384 с.
9. Зайченко І., Теслюк В., Каленський А. Основи педагогічної майстерності та етики викладача вищої школи: підручник. Київ: Ліра-К, 2018. 484с.

6.2. Додаткові джерела:

10. Болонська декларація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua/education/higher/bolon/
11. Загальні відомості про вищу освіту в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua/education/higher/higher
12. Методи навчання та їх класифікація // Сайт «Osvita.Ua» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://osvita.ua/school/theory/780/>
13. Нагаєв В. М. Методика викладання у вищій школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://moskalik.at.ua/kurs_lekziy/mmmvvv.doc
14. Нормативно-правова база наукової діяльності у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/index.php/ua/diyalnist/nauka/naukova-diyalnistu-vishchikhnavchalnikh-zakladakh/4688>
15. Сайт «Аспірант України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://mi/intranet/aspirant.com.ua/>

16. Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі [Електронний ресурс]. – Режим доступу
<http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/1488/1/Особливості,%20проблеми%20та%20шляхи%20активізації%20самостійної%20роботи%20студентів.pdf>
17. Галузеве машинобудування: підручник для аспірантів / В.Б.Тарельник, Є.В.Коноплянченко, В.М.Зубко та ін.; за заг. ред. В.Б.Тарельника, Ю.І.Данька. – Одеса : Олді+, 2023. – 468 с.